

MD 3669 F1 2008.08.31

REPUBLICA MOLDOVA

(19) Agenția de Stat
pentru Proprietatea Intelectuală

(11) 3669 (13) F1
(51) Int. Cl.: A23N 1/00 (2006.01)
B01J 19/08 (2006.01)

(12) BREVET DE INVENȚIE

Hotărârea de acordare a brevetului de inventie poate fi revocată în termen de 6 luni de la data publicării

(21) Nr. depozit: a 2007 0327

(22) Data depozit: 2007.11.27

(45) Data publicării hotărârii de acordare a brevetului:

2008.08.31, BOPI nr. 8/2008

(71) **Solicitant:** INSTITUTUL DE FIZICĂ APLICATĂ AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI, MD(72) **Inventatorii:** CIOBANU Vasile, MD; PAPCENCO Andrei, MD; GARANOVSCHI Alexandr, MD; ZAPŞA Vitalii, MD(73) **Titular:** INSTITUTUL DE FIZICĂ APLICATĂ AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI, MD(74) **Reprezentant:** ANISIMOVA Liudmila

(54) Procedeu de electroplasmoliză a materiei prime vegetale și aparat pentru realizarea acestuia

(57) Rezumat:

1

Invenția se referă la industria alimentară, și anume la electroplasmoliza materiei prime vegetale.

Procedeul de electroplasmoliză a materiei prime vegetale prevede electroplasmoliza în flux a materiei prime în camera de plasmoliză, în care materia primă fărămițată se debitează în flux continuu printr-o conductă cuplată la aparatul de electroplasmoliză, totodată viteza fluxului de materie primă la intrarea în camera de plasmoliză este egală cu viteza de ieșire din aceasta și constituie 0,55...0,95 din viteza fluxului în conductă, iar viteza fluxului în camera de plasmoliză este egală cu viteza fluxului în conductă.

Aparatul de electroplasmoliză a materiei prime vegetale pentru realizarea procedeului solicitat include un corp cilindric (1) izolat, în interiorul căruia de-a lungul axei longitudinale sunt instalată niște electrozi (9) conectați la o sursă de alimentare, formând o cameră de plasmoliză (8), la capetele corpului prin intermediul unor flanșe (2, 3) sunt instalate reducții (4, 5) de formă tronconică, cuplate cu conductă pentru deplasarea materiei prime, totodată diametrul bazei mici a reducțiilor este egal cu diametrul conductei, iar diametrul bazei mari se determină din relația:

$$D = 2\sqrt{\frac{S_1 + S_2}{\pi}}$$

2

cand $S_1 = S_3 - S_2$ și $S_{cond.} = S_1$,

unde:

 S_1 – secțiunea de lucru a camerei de plasmoliză, S_3 – secțiunea transversală interioară a corpului cilindric, S_2 – suprafața transversală totală a electrozilor din camera de plasmoliză, $S_{cond.}$ – suprafața transversală a conductei pentru deplasarea materiei prime, $\pi = 3,1415$,

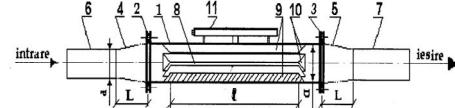
iar lungimea reducțiilor este egală cu

 $L \leq 0,5 \times \ell$,unde ℓ este lungimea electrozilor.

Rezultatul constă în majorarea eficacității procedeului de electroplasmoliză.

Revendicări: 2

Figuri: 1

MD 3669 F1 2008.08.31

MD 3669 F1 2008.08.31

3

Descriere:

Invenția se referă la industria alimentară, și anume la electroplasmoliza materiei prime vegetale, în special a celei care conține fază lichidă liberă (suc) și poate fi folosită în industria alimentară, a conservelor, vinificației și în industria de prelucrare a materiei prime vegetale.

Este cunoscut procedeul de electroplasmoliză a materiei prime vegetale, în care materia primă vegetală este expusă acțiunii cu curent electric alternativ cu eliminarea concomitentă a sucului prin scurgere liberă. Pentru a spori producția de suc-ravac materia primă vegetală, care se deplasează în zona de prelucrare este divizată în fluxuri separate, totodată se efectuează mărirea gradientului de potențial de la 30 până la 150 V/cm, iar eliminarea sucului-ravac se efectuează în fiecare flux [1].

Dezavantajul acestui procedeu constă în încetinirea vitezei fluxului la diferite îndesări ale materiei prime, ceea ce conduce la scăderea eficienței electroplasmolizei.

Cel mai apropiat de invenția propusă este procedeul în care masa de materie primă vegetală fărămînată se deplasează și este expusă acțiunii cu curent electric. Concomitent, suplimentar, fluxul de masă este supus comprimării sub acțiunea a două transportoare, benzile cărora spre ieșirea materiei prime se apropie, pentru asigurarea apropierii lor, acestea sunt fixate cu roți mobile și elastice [2].

În cazul în care vitezele sunt mărite, în zona electrodică nu toate celulele țesutului vegetal sunt supuse plasmolizei, iar când vitezele sunt mai mici decât în conductă, materia primă se depozitează și procesul devine mai puțin eficient. În asemenea condiții procesul de prelucrare cu curent electric a materiei prime nu se respectă, nu toate tipurile de celule ale materiei prime se plasmolizează, prin urmare nu se extrage cantitatea maximă de suc și de alte substanțe folositoare, în plus aceasta conduce la mărirea consumului de energie electrică.

Este cunoscut aparatul pentru electroplasmoliza materiei prime vegetale, a cărui cameră pentru plasmoliză conține electrozi instalati la același nivel cu camera [3].

În asemenea construcție rezistența hidraulică este minimă, în schimb viteză fluxului în camera de lucru se micșorează și diferă față de viteză din conductă, ceea ce conduce la micșorarea eficienței procesului.

Cel mai apropiat de invenția propusă este aparatul pentru electroplasmoliza materiei prime vegetale, în care electrozii ies în spațiul zonei de plasmoliză. Dezavantajul acestui aparat constă în aceea că electrozii care ies în afară creează rezistență hidraulică, secțiunea de trecere a camerei se micșorează, iar viteză fluxului de materie primă în cameră se mărește [4].

Așadar, în cazul măririi sau micșorării vitezei fluxului în raport cu viteză fluxului de materie primă în conductă procesul de electroplasmoliză nu se respectă și materia primă se utilizează neeficient, ceea ce este inadmisibil în industria de prelucrare, de exemplu, pentru prelucrarea materiei prime vegetale succulente.

Problema pe care o rezolvă invenția constă în mărirea eficienței electroplasmolizei odată cu optimizarea consumului de energie electrică.

Procedeul de electroplasmoliză a materiei prime vegetale prevede electroplasmoliza în flux a materiei prime în camera de plasmoliză, în care materia primă fărămînată se debitează în flux continuu printr-o conductă cuplată la aparatul de electroplasmoliză, totodată viteză fluxului de materie primă la intrarea în camera de plasmoliză este egală cu viteză de ieșire din această și constituie 0,55...0,95 din viteză fluxului în conductă, iar viteză fluxului în camera de plasmoliză este egală cu viteză fluxului în conductă.

Aparatul de electroplasmoliză a materiei prime vegetale pentru realizarea procedeului include un corp cilindric izolat, în interiorul căruia de-a lungul axei longitudinale sunt instalati niște electrozi conectați la o sursă de alimentare, formând o cameră de plasmoliză, la capetele corpului prin intermediul unor flanșe sunt instalate reducții de formă tronconică, cuplate cu conductă pentru deplasarea materiei prime, totodată diametrul bazei mici a reducțiilor este egal cu diametrul conductei, iar diametrul bazei mari se determină din relația:

$$D = 2\sqrt{\frac{S_1 + S_2}{\pi}}$$

cand $S_1 = S_3 - S_2$ și $S_{cond.} = S_1$,
unde:

S_1 – secțiunea de lucru a camerei de plasmoliză,

S_3 – secțiunea transversală interioară a corpului cilindric,

S_2 – suprafața transversală totală a electrozilor din camera de plasmoliză,

$S_{cond.}$ – suprafața transversală a conductei pentru deplasarea materiei prime,

$\pi = 3,1415$,

iar lungimea reducțiilor este egală cu

$L \leq 0,5 \times \ell$,

MD 3669 F1 2008.08.31

4

unde ℓ este lungimea electrozilor.

Rezultatul obținut la realizarea procedeului constă în mărirea permeabilității celulare a țesutului vegetal la prelucrarea în flux continuu a acestiei cu curenț electric. Rezultatul se obține prin aceea că datorită micșorării identice a vitezei fluxului de materie primă până la intrarea și după ieșirea din camera de lucru pentru plasmoliză se creează condiții de comprimare a materiei prime, totodată viteză fluxului din cameră se menține egală cu viteză din conductă. Astfel, condițiile create permit de a mări gradul de electroplasmoliză celulară.

Rezultatul obținut la utilizarea aparatului este, de asemenea, mărirea eficienței procesului de electroplasmoliză a materiei prime vegetale fărămițate, datorită utilizării aparatului care conține din două părți ale camerei de lucru reducții evazate, totodată diametrele mici ale reducțiilor la intrarea și la ieșirea din aparat se iau identice cu diametrul conductei liniei tehnologice.

Datele obținute în cazul în care sunt respectate cerințele tehnice și tehnologice enumerate permit de a calcula foarte ușor dimensiunile aparatului pentru electroplasmoliza diferitor tipuri de materie primă și randamentul concret al liniei tehnologice.

Contururile reducțiilor de formă tronconică se formează la unirea vârfurilor bazelor diametrului circumferinței mari și celei mici, care este egal cu diametrul conductei pentru materie primă, iar diametrul circumferinței mari se determină prin calcul și trebuie să fie egal cu diametrul interior al corpului cilindric al aparatului. Înălțimea trunchiului de con sau lungimea reducțiilor evazate este mai mică sau egală cu o jumătate din lungimea electrozilor din camera de lucru, în funcție de viteză fluxului.

Procedeul se realizează în modul următor.

Masa vegetală se debitează încontinuu prin sistemul de electrozi al camerei de lucru pentru plasmoliză în aşa fel, ca înainte de intrarea și după ieșirea din camera cu electrozi viteza fluxului se micșorează până la $(0,55 \dots 0,95) V_{cond}$, în condițiile în care $V_{intr}=V_{ies}$, unde V_{cond} este viteza fluxului în conductă, iar V_{intr} și V_{ies} – viteza fluxului de pulpă la intrarea și la ieșirea din camera de lucru pentru plasmoliză a aparatului, m/s. Totodată, viteza fluxului în camera de lucru pentru plasmoliză a aparatului și viteza fluxului în conductă se menține identică.

În figură este prezentată schema aparatului pentru electroplasmoliza materiei prime, pe secțiunea căreia se văd electrozii aparatului, amplasati în camera de lucru pentru electroplasmoliză.

Aparatul constă dintr-un corp cilindric izolat 1 cu flanșe 2 și 3 pentru cuplarea reducțiilor 4 și 5 la conductele 6, 7 ale liniei tehnologice. Totodată, corpul 1 cu flanșele 2 și 3 formează camera de plasmoliză 8, în care sunt instalăți electrozii 9. Dimensiunile aparatului sunt determinate de dimensiunile camerei de plasmoliză 8 și ale reducțiilor 4 și 5 și sunt destinate pentru diferite tipuri de materie primă și pentru un anumit randament al liniei tehnologice. La intrarea și la ieșirea din camera de plasmoliză 8 fiecare electrod 9 are un distribuitor de flux 10. Electrozii 9 ai camerei de plasmoliză 8 se unesc prin intermediul unei reglete cu cleme 11 la sursa de alimentare (în figură nu este indicată).

Aparatul pentru electroplasmoliza materiei prime funcționează în modul următor.

Pulpa vegetală care conține fază lichidă liberă este transportată în flux prin conductă pentru deplasarea materiei prime unită cu reducția 4 fixată de partea diametrului mic la conducta 6. În spațiul interior al reducției 4 are loc micșorarea vitezei fluxului, iar în camera de electroplasmoliză 8 viteza fluxului este egală cu viteza din conductă. Mai departe masa fărămițată, mișcându-se spre ieșire, își micșorează în nou viteza cu ajutorul reducției 5, unde viteza este egală cu viteza din reducția 4. În condițiile create în camera de plasmoliză 8 închisă din două părți cu reducțiile 4 și 5 masa vegetală este expusă acțiunii cu curenț electric. Totodată, celulele țesutului vegetal se plasmolizează eficient în condițiile de compactare a masei și dinspre partea reducției 5 masa plasmolizată prin conducta 7 se debitează spre alt utilaj al liniei tehnologice.

Astfel, fluxul de materie primă vegetală se prelucrează încontinuu sub presiune prin menținerea densității curențului în regim optim, totodată consumul de energie electrică fiind minim.

Exemplul 1. Amestecul de pulpă din mere de soiuri văratice se plasmolizează în flux și se dau la teasc pentru a spori eliminarea sucului. Diametrul conductei liniei tehnologice este egal cu 5,0 cm. Intensitatea câmpului este de 100 V/cm. Suprafața secțiunii transversale a conductei $S_{cond}=19,63 \text{ cm}^2$. Dacă $V_{intr}=V_{ies}$, și relația $S_1/S_2=1,5$, atunci $S_1=19,63 \text{ cm}^2$, iar $S_2=1,08 \text{ cm}^2$. Suprafața transversală totală a electrozilor în cameră $S_1+S_2=32,71 \text{ cm}^2$, de unde diametrul mare al reducțiilor evazate $D=6,46 \text{ cm}$, iar diametrul mic este egal cu diametrul conductei liniei tehnologice. Totodată, viteza fluxului în camera cu electrozi cu lungimea de 30 cm este egală cu viteza fluxului în conductă, și anume cu 0,19 m/s, iar viteza materiei prime la intrarea și la ieșirea din cameră se micșorează până la 0,105 m/s. În ambele reducții evazate viteza este aceeași. Lungimea reducțiilor de-a lungul axei aparatului $L=0,5 \times 30=15 \text{ cm}$. Densitatea curențului de lucru în cameră este stabilă și egală cu $0,102 \text{ A/cm}^2$. Lungimea totală a aparatului este de 60 cm.

Camerele de plasmoliză constructive ale aparatului au fost stabilite în regimul optim de electroplasmoliză a amestecului de pulpă din mere de soiuri văratice. Aparatul funcționează stabil în regimul

MD 3669 F1 2008.08.31

5

de lucru optim al sursei de alimentare. Producția de suc de mere se mărește cu 4...6% și depinde de cota de continut al amestecului de soiuri, precum și de categoria merelor din amestec.

Exemplul 2. Strugurii de soiul Cabernet-Sauvignon se zdrobesc, se separă ciorchinii și pentru a mări producția de suc și de substanțe colorante în mustul obținut pulpa este expusă în flux acționii cu curent electric care trece prin plasmolizatorul propus. Diametrul conductei este de 9,6 cm, suprafața lui $S_{cond}=72,38 \text{ cm}^2$, iar viteza fluxului în ea este egală cu 0,29 m/s. Intensitatea câmpului dintre electrozii cu lungimea de 50 cm este egală cu 150 V/cm, densitatea curentului este de $0,129 \text{ A/cm}^2$. Dacă $S_1=72,38 \text{ cm}^2$, iar $S_2=36,19 \text{ cm}^2$ cand $S_1/S_2=2,0$, atunci prin formulă, conform procedeului, se determină diametrul mare al reducțiilor evazate $D=11,76 \text{ cm}$, iar diametrul mic este egal cu diametrul conductei. Totodată, viteza fluxului în ambele reducții evazate ale aparatului pentru electroplasmoliza strugurilor se micșorează și este egală cu 0,18 m/s. Lungimea reducțiilor $L=0,35 \times 50=17,5 \text{ cm}$. Atunci lungimea totală a aparatului este de 85 cm.

Aparatul cu asemenea parametri constructivi pentru prelucrarea electrică a strugurilor fărâmătați de soiurile Cabernet-Sauvignon mărește producția de suc-ravac cu 6...10%, măringind intensitatea colorării întregii producții de suc cu 30...50%.

Rezultate pozitive analogice au fost obținute în urma electroplasmolizei cireșelor, zmeurii, afinelor, cătinii albe, răchițelelor și altor fructe și boabe.

În condițiile de menținere a stabilității densității curentului în regim optim de lucru și de consum minim de energie electrică viteza fluxului de materie primă la intrarea și la ieșirea din zona de plasmoliză a camerei se micșorează. În toate exemplele această micșorare constituie 0,55...0,95 față de viteza fluxului în conductă. În afară de aceasta, viteza fluxului în camera de plasmoliză a fost egală cu viteza fluxului în conductă. Condițiile create de preformare a materiei prime fărâmătate (de compactare a materiei prime) în camera de plasmoliză măresc eficacitatea electroplasmolizei țesutului vegetal și stabilizează regimul de lucru al sursei de alimentare în funcție de curentul optim de plasmoliză pentru fiecare fel de materie primă.

30

MD 3669 F1 2008.08.31

6

(57) Revendicări:

- 5 1. Procedeu de electroplasmoliză a materiei prime vegetale, care prevede electroplasmoliza în flux a materiei prime în camera de plasmoliză, în care materia primă fărâmițată se debitează în flux continuu printr-o conductă cuplată la aparatul de electroplasmoliză, totodată viteza fluxului de materie primă la intrarea în camera de plasmoliză este egală cu viteza de ieșire din aceasta și constituie 0,55...0,95 din viteza fluxului în conductă, iar viteza fluxului în camera de plasmoliză este egală cu viteza fluxului în conductă.
- 10 2. Aparat de electroplasmoliză a materiei prime vegetale pentru realizarea procedeului conform revendicării 1, care include un corp cilindric izolat, în interiorul căruia de-a lungul axei longitudinale sunt instalări niște electrozi conectați la o sursă de alimentare, formând o cameră de plasmoliză, la capetele corpului prin intermediu unor flanșe sunt instalate reducții de formă tronconică, cuplate cu conductă pentru deplasarea materiei prime, totodată diametrul bazei mici a reducțiilor este egal cu diametrul conductei, iar diametrul bazei mari se determină din relația:
- 15

$$D = 2\sqrt{\frac{S_1 + S_2}{\pi}}$$

cand $S_1 = S_3 - S_2$ și $S_{cond.} = S_1$,

unde:

- 20 S_1 – secțiunea de lucru a camerei de plasmoliză,
 S_3 – secțiunea transversală interioră a corpului cilindric,
 S_2 – suprafața transversală totală a electrozilor din camera de plasmoliză,
 $S_{cond.}$ – suprafața transversală a conductei pentru deplasarea materiei prime,
 $\pi = 3,1415$,
- 25 iar lungimea reducțiilor este egală cu
 $L \leq 0,5 \times \ell$,
unde ℓ este lungimea electrozilor.

30

(56) Referințe bibliografice:

1. SU 446266 1974.10.15
2. SU 92191 1950.09.18
3. SU 449523 1979.06.25
4. SU 535076 1976.11.15

Şef Secție:

COLESNIC Inesa

Examinator:

DUBĂSARU Nina

Redactor:

LOZOVANU Maria

MD 3669 F1 2008.08.31

7

